

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫИ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ  
БЕЛАРУСКІДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ  
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ  
Кафедра гісторыі беларускай літаратуры

Полаз  
Ліана Яўгенаўна

Раман Уладзіміра Каараткевіча “Чорны замак Альшанскі”:  
сюжэтна-вобразная і жанравая адметнасць

Дыпломная работа

Навуковы кіраўнік:  
кандыдат філалагічных навук,  
дацэнт І.Э. Багдановіч

Дапушчана да абароны

«11» верасня 2021 г.

Заг. кафедры гісторыі беларускай літаратуры

доктар філалагічных навук, прафесар А.І. Бельскі

Мінск, 2021

## РЭФЕРАТ

Колькасць старонак дыпломнай работы – 62.

Колькасць выкарыстанных бібліяграфічных крыніц – 26.

**Ключавыя слова:** УЛАДЗІМІР КАРАТКЕВІЧ, РАМАН “ЧОРНЫ ЗАМАК АЛЬШАНСКІ”, СЮЖЭТ, ВОБРАЗ, ЖАНРАВАЯ АДМЕТНАСЦЬ.

Мэта дыпломнай работы – выявіць сюжэтна-вобразную адметнасць і жанравыя асаблівасці рамана Уладзіміра Караткевіча “Чорны замак Альшанскі”.

**Аб'ект даследавання** – раман Уладзіміра Караткевіча “Чорны замак Альшанскі”.

**Прадмет даследавання** – сюжэтна-вобразныя асаблівасці рамана “Чорны замак Альшанскі” У. Караткевіча і яго жанравая адметнасць.

**Метады даследавання:** крытыка-біяграфічны, гістарыяграфічны, апісьальны, культурна-гістарычны.

**Атрыманыя вынікі і іх навізна.** Творчасць У. Караткевіча як класіка беларускай літаратуры з'яўляеца неад'емнай часткай літаратурнага працэсу. У. Караткевіч вельмі любіў гісторыю і культуру Беларусі яшчэ з маленства. Дадзены факт вельмі значна паўплываў на яго творчасць і вызначыў яе асноўную тэму. Раман “Чорны замак Альшанскі” з'яўляеца адным з самых папулярных у творчасці пісьменніка. Гэта раман з некалькімі сюжэтнымі лініямі, якія звязаны з гісторыяй і сучаснасцю. Яго жанравую структуру ўзбагачаюць дэтэктывныя і прыгодніцкія элементы; вобразы персанажаў раскрыты з психалагічнай глыбінёй і складаюць своеасаблівую сістэму антыподаў, якіх можна ўмоўна падзяліць на герояў і злачынцаў, на станоўчыя і адмоўныя тыпы, з іх дапамогай пісьменнік раскрывае свой мастацкі ідэал.

**Практычная значнасць.** Матэрыялы дыпломнай работы могуць быць выкарыстаны пры выкладанні беларускай літаратуры ва ўстановах агульной сярэдняй і вышэйшай адукацыі, разглядацца ў межах факультатываў, спецкурсаў, прысвечаных вывучэнню беларускай літаратуры.

## **РЕФЕРАТ**

**Количество страниц в дипломе – 62.**

**Количество использованных библиографических источников – 26.**

**Ключевые слова:** ВЛАДИМИР КАРАТКЕВИЧ, РОМАН “ЧЕРНЫЙ ЗАМОК ОЛЬШАНСКИЙ”, СЮЖЕТ, ОБРАЗ, ЖАНРОВЫЕ ОСОБЕННОСТИ.

**Цель** - раскрыть сюжетно-жанровые особенности и жанровые особенности романа Владимира Короткевича «Черный замок Ольшанский».

**Объектом исследования** является роман Владимира Короткевича «Черный замок Альшанский».

**Предмет исследования** - сюжетно-образные особенности романа В. Короткевича «Черный замок Ольшанский» и его жанровая самобытность.

**Методы исследования:** критико-биографический, историографический, описательный, культурно-исторический.

**Полученные результаты и их новизна.** Творчество В. Короткевича как классика белорусской литературы - неотъемлемая часть литературного процесса. В. Короткевич с детства любил историю и культуру Беларуси. Этот факт сильно повлиял на его творчество и определил его основную тему. Роман «Черный замок Ольшанский» - один из самых популярных в творчестве писателя. Это роман с несколькими сюжетными линиями, которые связаны с историей и современностью. Жанровая структура обогащена детективными и приключенческими элементами; образы персонажей раскрываются с психологической глубиной и образуют своеобразную систему антиподов, которые можно разделить на героев и преступников, на положительные и отрицательные типы, с их помощью писатель раскрывает свой художественный идеал.

**Практическое значение.** Материалы дипломной работы могут быть использованы при преподавании белорусской литературы в общем среднем и высшем образовании, рассматриваются в рамках факультативов, спецкурсов по изучению белорусской литературы.

## ANNOTATION

**Number of pages in the diploma – 62.**

**The number of used bibliographic sources – 26.**

**Key words:** VLADIMIR KARATKEVICH, ROMAN "CHORNY OLSHANSKY CASTLE", PLOT, IMAGE, GENRE FEATURES.

**The goal** is to reveal the plot-genre features and genre features of the novel by Vladimir Korotkevich "The Black Castle of Olshansky".

**The object** of the research is the novel by Vladimir Korotkevich "The Black Castle of Alnashsky".

**The subject** of the research is the plot-figurative features of V. Korotkevich's novel "The Black Castle of Olshansky" and its genre originality.

**Research methods:** critical biographical, historiographic, descriptive, cultural and historical research methods.

**The results** obtained and their novelty. U. Korotkevich's work as a classic of Belarusian literature is an integral part of the literary process. U. Korotkevich loved the history and culture of Belarus from childhood. This fact greatly influenced his work and determined his main theme. The novel "The Black Castle of Olshansky" is one of the most popular in the writer's work. It is a novel with several storylines that relate to history and modernity. The genre structure is enriched with detective and adventure elements; the characters' images are revealed with psychological depth and form a kind of system of antipodes, which can be divided into heroes and criminals, into positive and negative types, with their help the writer reveals his artistic ideal.

**Practical value.** The materials of the diploma work can be used in teaching Belarusian literature in general secondary and higher education, are considered within the framework of electives, special courses for the study of Belarusian literature.